ЯНГИ ЙИЛИНГИЗ МУБОРАК!

С. МАРФИН чизган расм.

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ҲАМДА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 1 (3229). | Шанба, 1 январь 1966 йил. | Баҳоси 2 тийин.

ХУШ АЙЁМ

ҒАЙРАТИЙ.

Ўтди ойлар, саноқли кунлар,
Тарихда зар варағи қолди.
Бир йилликка ясаб якунлар,
Улкан ҳосил салмоғи қолди.

Зафар билан ўтди эски йил,
Етти йилни қилди сарҳисоб.
Нечун энди қувонмас
кўнгил,
Сермазмундир улкан бир
китоб.

Бу китобга Лениннинг ўзи,
Тузиб берган кенг
мундарижа

Ҳар сатрида истиқбол сўзи,
Даҳо фикри ва улуғ режа.

Етти йилнинг азмин елкага
Дадил олди меҳнатсевар эл.
Довруғ солди бутун дунёга,
Зафар кучди маҳкам боғлаб
бел.

Ўтган йилнинг самаралари
Улкан, дея кўтарамиз жом.
Янги йилни қаршилаб
деймиз:

Салом зафар, салом
хуш айём.

СОВЕТ ХАЛҚИГА ЯНГИ ЙИЛ ТАБРИГИ

Азиз ватандошлар!

Азиз ўртоқлар ва дўстлар!

1965 йил тарихга ўтиб кетмоқда. Совет халқи уни шодухуррамлик билан узатиб қўймоқда. 1965 йил жўшқин меҳнат ва ижодкорлик йили, янги ғалабалар ва зафарлар йили бўлди. Саноатда етти йиллик план муваффақият билан адо этилди. Биз етти йиллик планни бажаришда эришилган натижалар билан фахрланишимиз мумкин. Ўтган етти йил мобайнида саноат маҳсулотининг ҳажми қарийб икки баравар ошди.

Қишлоқ хўжалигимиз олға босиб кетди. Колхоз ва совхозларнинг меҳнаткашлари чорвачилик маҳсулотлари етиштириш йиллик планини ошириб бажардилар, пахтадан мўл ҳосил олинди.

Совет фани ва маданияти янада барқ уриб яшнади. Космосни забт этиш дадиллик билан давом эттирилди ва космик кемадан юлдузлар орасидаги фазога биринчи бўлиб чиққан одам — совет кишиси бўлди.

КПСС Марказий Комитети март ва сентябрь Пленумларининг қарорлари жамиятимизни ривожлантиришда янги уфқлар очиб берди. Мамлакат экономикаси жадал суратлар билан олға босиш учун қудратли омилга эга бўлиб олди. Қаҳрамон ишчилар синфи, шонли колхозчи-деҳқонлар, халқ интеллигенциямиз социалистик мусобақани авж олдириб, социализм афзалликларидан яна ҳам тўлиқроқ фойдаланишга интилмоқдалар, резервларни ишга солмоқдалар, коммунистик қурилишнинг ҳамма соҳаларида янгидан-янги ютуқларни қўлга киритмоқдалар. Совет халқининг ғоявий-сиёсий бирлиги янада мустаҳкамланди.

Мана шу Янги йил байрамида бепоён совет юртимизга бир назар ташлайлик, азиз дўстлар! Балтикадан Тинч океан соҳилигача, Шимолий Муз океанидан жанубдаги тоғларгача ҳамма жойларда янги қурилишларни, илҳомбахш ва қизғин меҳнат жўш ураётганини кўрамиз.

Ўтиб бораётган йил тараққиёт кучлари билан реакция кучлари ўртасида, социализм билан капитализм ўртасида, озодлик, миллий мустақиллик, умумий тинчлик ишини қаттиқ туриб ҳимоя қилаётган халқлар билан империалистик агрессорлар ўртасида кескин кураш йили бўлди. Совет кишилари социал ва миллий зулмга қарши курашаётган барча халқларнинг тарафида турибдилар.

Коммунистик партия, Совет ҳукумати, бутун халқимиз ўзларининг интернационал бурчларини бажариб, Америка интервентларига қарши мардона жанг қилаётган Вьетнам халқига амалий ёрдам кўрсатиб келдилар ва кўрсатмоқдалар. Илғор инсоният шуни биладики: Советлар мамлакати ҳамиша озодлик, демократия ва социализм ишининг содиқ ҳимоячиси бўлиб келди ва шундай бўлиб қолади, тинчлик ва халқаро хавфсизлик учун изчиллик билан курашиб келди ва бундан буён ҳам курашаверади.

Азиз ватандошлар!

Сизлар ҳозир қариндош-уруғларингиз, ёру-дўстларингиз, ҳамкасб ўртоқларингиз билан жамоат жам бўлиб байрам дастурхони атрофига тўпландингиз. Бир неча минутдан сўнг Кремль курантлари Янги йил бошланганлигидан дарак беради. Сизлар уни кутиб олар экансиз, қалбингизга азиз бўлган ишлар тўғрисида, социалистик Ватанимизнинг кечаги ва эртанги куни ҳақида, улкан, ажойиб бутун совет оиламиз тўғрисида мулоҳаза юритасиз. Сизлар Янги йилни кутар экансиз, коммунистик қурилишнинг пионери бўлишдек буюк тарихий вазифани ўз зиммасига олган Ватанингизни ўйлайсиз.

Коммунистик партиянинг бўлажак XXIII съезди кириб келаётган йилда муҳим воқеа бўлади. Совет кишилари бу съездни муносиб кутиб олишга ҳозирланмоқдалар.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети сизларга, азиз ўртоқлар ва дўстлар, кириб келаётган 1966 йилда чин юракдан энг самимий қутловларини ва энг яхши тилакларини йўллайдилар!

Завод ва фабрикаларнинг, колхоз ва совхоз далаларининг меҳнаткашлари, сизларни; фан, маданият ва санъат арбоблари сизларни; совет халқининг тинч меҳнатини қўриқлаб турган шавкатли Қуролли Кучларимизнинг жангчилари ва командирлари, сизларни; азиз хотин-қизларимиз, ажойиб ёшларимиз сизларни; революцион жанглар ва меҳнатнинг муҳтарам ветеранлари, сизларни Янги йил билан қизғин табриклаймиз!

Бутун улуғ совет халқини қизғин табриклаймиз!

1966 йил — яхши ишлар ва зафарларнинг даракчиси, мамлакатимизда коммунизмнинг тантанасини яқинлаштирадиган янги беш йилликнинг дастлабки йили Ватанимиз эшигидан кириб келаверсин.

Биз социалистик мамлакатларнинг буюк ҳамдўстлигидаги барча халқларга совет халқи номидан қардошларча оташин салом йўллаймиз. Кириб келаётган йил социалистик давлатлар бирлигини мустаҳкамлаш билан, социализм ва коммунизм қурилишида янги ютуқлар билан нишонланаверсин.

Халқаро ишчилар синфига, ер юзидаги барча меҳнаткашларга, озодлик учун, империализм ва мустамлакачиликка қарши мардона курашаётган барча кишиларга қизғин салом!

Кириб келаётган йил социал тараққиёт ва тинчлик учун курашда янги ғалабалар йили бўлиб қолиши мумкин ва керак. Биз шунга аминмизки, илғор инсоният империалистик агрессорларни жиловлаб қўйишга, жаҳон урушининг олдини олишга қодирдир. Бас шундай экан, бутун дунёда тинчлик учун кучимизга куч қўшиб курашаверайлик!

Янги йил планета бўйлаб одим ташламоқда. Янги йил ҳар бир совет оиласи учун, ҳар бир совет кишиси учун сиҳат-саломатлик, жўшқин ғайрат, меҳнат зафарлари ва катта бахт-саодат йили бўлиб қолсин!

Коммунизм учун, тинчлик учун, башарият тараққиёти учун курашаётган улуғ халқимизга шон-шарафлар!

Ленинчи партиямизга, совет халқининг жанговар авангардига шон-шарафлар!

Янги йилингиз, янги бахт-саодатингиз қутлуғ бўлсин, азиз ўртоқлар ва дўстлар!

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ | СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИ | СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ

ТОШКЕНТДА ЎТКАЗИЛАДИГАН УЧРАШУВЛАРГА ДОИР

Илгари хабар қилинганидек, 1966 йил 4 январда Тошкентда Ҳиндистон Бош Министри Л. Б. Шастри билан Покистон Президенти Аюбхон учрашади. Томонларнинг истагига мувофиқ, бу учрашувда СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин иштирок этади. А. Н. Косигин билан бирга СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико, СССР мудофаа министри Совет Иттифоқи Маршали Р. Я. Малиновский, Совет Иттифоқи Маршали В. Д. Соколовский, СССР ташқи ишлар министрининг ўринбосари Н. П. Фирюбин, СССРнинг Ҳиндистондаги элчиси И. А. Бенедиктов, СССРнинг Покистондаги элчиси М. В. Дегтярь, шунингдек бир гуруҳ маслаҳатчилар ва экспертлар Тошкентга келадилар.

ТОШКЕНТДА ЎТКАЗИЛАДИГАН УЧРАШУВДА ҲИНДИСТОН ДЕЛЕГАЦИЯСИНИНГ СОСТАВИ

ДЕҲЛИ, 31 декабрь. Тошкентда ўтказиладиган учрашувда Ҳиндистон Бош Министри Л. Б. Шастрига Ҳиндистон ташқи ишлар министри Сваран Сингх, мудофаа министри Я. Б. Чаван, ташқи ишлар министрлигининг ташқи ишлар бўйича секретари Ч. С. Жха, Бош Министрнинг секретари Л. К. Жха, ички ишлар министрлигининг секретари Л. П. Сингх, Ҳиндистоннинг СССРдаги элчиси Т. Н. Кауль, Ҳиндистоннинг Покистондаги олий комиссари Кевал Сингх, қўриқликдаги қўшинлар штаби бошлиғининг ўринбосари генерал-лейтенант П. П. Кумарамангалам, ташқи ишлар министрлигининг бўлим мудири И. Ж. Баҳодир Сингх, мудофаа министрлигининг бўлим мудири Д. Р. Кохли, Бош Министр маҳкамасининг директори Ч. П. Сривастава, ташқи ишлар министрлигининг масъул ходими Б. А. Шарма, Ҳиндистоннинг СССРдаги маслаҳатчи элчиси Р. Жайпал, шунингдек экспертлар ва маслаҳатчилар ҳамроҳ бўлиши бу ерда эълон қилинди.

ТОШКЕНТДА ЎТКАЗИЛАДИГАН УЧРАШУВДА ПОКИСТОН ДЕЛЕГАЦИЯСИНИНГ СОСТАВИ

КАРОЧИ, 31 декабрь. Покистон матбуотида эълон қилинишича, Тошкентда ўтказиладиган учрашувда Покистон Президенти Аюбхонга ташқи ишлар министри Бхутто, президентнинг мудофаа масалалари билан шуғулланувчи маслаҳатчиси, савдо министри Ғулом Фаруқ, информация министри Хўжа Шахобуддин, ташқи ишлар секретари Азиз Аҳмад, информация министрлигининг секретари Алтаф Баҳор, президентнинг бош секретари Юсуф, ташқи ишлар министрлигининг бош директори Алви, Покистоннинг СССРдаги элчиси Иқбол Атхар, Покистоннинг Ҳиндистондаги олий комиссари Аршад Хусайн, Покистон армияси бош штабининг бошлиғи генерал-майор Шер Баҳодир, авиация маршали, Покистон авиакомпаниясининг президенти Азҳар хон, ташқи ишлар министрлиги директорларидан Бхатти, Аҳунд, Кайзер Рашид, шунингдек экспертлар ва маслаҳатчилар ҳамроҳ бўладилар.

ҒАЛАБА РАПОРТЛАРИ

Нефть чиқариш ва газ саноатининг ходимлари нефть чиқариш, газ чиқариш ва ишлаб чиқариш йиллик планини муддатидан олдин бажардилар. Халқ хўжалиги ўтган йилдагига нисбатан 19 миллион тонна ёки 9 процент кўп нефть, 19 миллиард куб метр ёки 17 процент кўп газ олади.

* * *

Енгил саноат ходимлари маҳсулотнинг асосий турларини ишлаб чиқариш йиллик планини муддатидан олдин бажардилар. Устки трикотаж ишлаб чиқариш плани 23 декабрда, зиғир толасидан тўқилган газлама ишлаб чиқариш плани 24 декабрда, жун газлама ишлаб чиқариш плани 25 декабрда, шойи газлама ишлаб чиқариш плани 27 декабрда, ип газлама ишлаб чиқариш плани 30 декабрда, чарм пойафзал ишлаб чиқариш плани 27 декабрда бажарилди.

Йиллик пландан ташқари 28 миллион квадрат метр ип-газлама, 14 миллион квадрат метр шойи газлама, 10 миллион квадрат метр зиғир толасидан тўқилган газлама, 9 миллион квадрат метр жун газлама, 3 миллионта устки трикотаж, 7 миллион жуфт чарм пойафзал ишлаб чиқарилди.

НАРХ АРЗОНЛАШДИ

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг қарорига мувофиқ 1966 йилнинг 1 январидан бошлаб, қишлоқ жойларда қанд, кондитер моллари, ип-газлама, трикотаж буюмлари ва бошқа товарларнинг давлат чакана нархлари шаҳарлардаги мавжуд чакана нархлар даражасига туширилади.

Қишлоқ аҳолиси ана шу товарлар нархининг камайтирилиши натижасида бир йилга ҳисоблаганда қарийб 400 миллион сўм фойда олади. (ТАСС).

Совет делегацияси Гаванага келди

ГАВАНА. 30 декабрь. (ТАСС). КПСС Марказий Комитети Президиуми аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов бошчилигидаги Совет делегацияси Осиё, Африка ва Латин Америкаси халқлари бирдамлигининг биринчи конференциясида қатнашмоқ учун бу ерга келди.

ТОШКЕНТНИНГ ЯНГИ ЙИЛ ОҚШОМИ — А. АБАЛЯН фотоси.

БИР ЙИЛ МАЗМУНИ

Етти йилликнинг якунловчи йили ўз меҳнат вахтасини мамлакатимизни ривожланишнинг яна бир пиллапоясига кўтарадиган беш йилликнинг тўнғич — 1966 йилга топширди.

Мана бугун муқаддас Ватанимизда янги тонг — 1966 йилнинг биринчи тонги отди. Шундай хушнуд дамларда босиб ўтган йилимизга нигоҳ ташлаш, хайрлашган 1965 йилнинг мазмунини назардан ўтказиш дилларни яйратади, олдимизда турган улкан режаларни бажаришга қанот, ғайрат-шижоат бағишлайди.

● ● ●

«Ташкенткабель» заводида Бутуниттифоқ рекорди қўйилди. Бу рекорднинг авторлари прокатчилар. Улар нормада белгиланганига қўшимча қилиб бир стандан бир суткада бир неча ўн тонна алюминий катанкасини чиқардилар. Пландан ташқари ишлаб чиқарилган ана шу металл бир неча машинадан иборат автоколоннага юк бўлади.

Завод прокат-сим цехи эришган бу муваффақият прокат қилишнинг жадал усулига ўтиш самарасидир. Прокатчилар мамлакатнинг шу типдаги бошқа корхоналаридагига қараганда бир соатда беш олти тонна ортиқ маҳсулот ишлаб чиқардилар. Бу янги рекорд тошкентлик прокатчиларнинг кабелчилар Бутуниттифоқ ютуқлари жадвалига сўнгги уч йил ичида киритган ўнинчи тузатиши эди.

● ● ●

Самарқандликлар ажойиб ташаббус билан чиқдилар. Улар областда автомобиль йўллари барпо этиш ва ремонт қилиш икки ойлигини ўтказишга қарор қилдилар. Икки ойлик мобайнида маҳаллий йўллар барпо этиш ва ремонт қилишдан иборат кўпгина катта тадбирлар билан бирга, колхозларнинг кучлари ва маблағлари ҳисобига 53 колхозга борадиган 305 километр шохобча йўллар қуриш, бунинг учун 304 минг кубометр тупроқ ишларини бажариш ва 168 минг кубометр шағал ташиб келтириш кўзда тутилди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети самарқандликларнинг бу ташаббусини маъқуллади ва республикадаги барча область партия комитетлари ва область ижроия комитетларига ҳам колхоз йўлларини қуриш тадбирларини ишлаб чиқиш ва амалга оширишни тавсия этди.

Самарқандда ана шу ҳаракат бошлангач, икки ой мобайнида областдаги 165 колхоздан 150 таси магистрал йўлларга чиқиш учун шохобчалар қуриб олди. Қолган колхозлар эса шоҳобча йўлларни бу йил қуриб оладилар.

● ● ●

КПСС Марказий Комитетининг мамлакат қишлоқ хўжалигини янада ривожлантиришда муҳим босқич бўлган март Пленуми бўлиб ўтди. Пленум мамлакатда сўнгги йилларда қишлоқ хўжалигини ривожлантиришнинг асосий якунларини таҳлил этиб берди, эришилган ютуқларни кўрсатиш билан, бу соҳадаги камчилик ва нуқсонларни рўй-рост очиб ташлади. «СССР қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш соҳасидаги энг зарур чоралар тўғрисида» Пленум қабул қилган қарорда қишлоқ хўжалик маҳсулотлари тайёрлаш системасини янада яхшилаш, қишлоқ хўжалигининг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш, фан ва практика ютуқларини ишлаб чиқаришга жорий этиш, колхоз ва совхозларни ташкилий-хўжалик жиҳатидан янада мустаҳкамлаш, партиявий ишлар савиясини ошириш каби муҳим вазифаларни ҳамда бу вазифаларни ҳал этишнинг конкрет йўл-йўриқларини белгилаб берди.

Пленумдан кейин бутун мамлакат бўйлаб халқнинг меҳнат ғайрати авжига минди. Натижада кўрилган янги тадбирларнинг самараси 1965 йилдаёқ яққол кўриниб қолди.

1965 йилда қишлоқ хўжалигининг ялпи маҳсулоти 1964 йилдан илгариги йилларнинг ҳаммасида эришилган даражадан ошиб кетди. Республикамизда қад кўтарган 3 миллион 900 минг тонна азим «оқ олтин» тоғи ҳам март Пленуми белгилаб берган тадбирлар ҳаётий кучининг рамзидир.

● ● ●

1965 йил 9 апрель Ўзбекистонни индустрлаштириш тарихига абадий ёзиб қўйилди. Шу куни ўзбек халқининг фахри бўлган Навоий химия комбинатининг қурувчилари тантанали вазиятда комбинат коллективига меҳнат эстафетасини топширдилар. Корхона ускуналарини ўрнатиш ва созлашда Навоий шаҳри инженерлари билан бир қаторда Чирчиқ ва Фарғонадан келган мутахассислар ҳам актив қатнашдилар. Ҳозир Навоий химия комбинати баривож ишлаб турибди.

● ● ●

Украина қўшиғи, Украин сўзи ўзбек элининг меҳмони бўлиб келди нашидали баҳор кунларида. Бу сўз ва қўшиқлар қудратли Днепр соҳилларидан, Закарпатьенинг ям-яшил ён бағирларидан, Полтава боғлари ва Қора денгиз бўйидаги даштлардан — Ўзбекистон абадий дўст ва иноқ бўлиб қолган ажойиб ўлкадан келди.

Ўзбекистонда бошланган Украина адабиёти ва санъати декадаси украин ва ўзбек халқлари буюк дўстлигининг катта байрамига айланиб, 20 майдан 30 майгача давом этди. Ўзбекистон пойтахти — Тошкентдан сафарга отланган дўстлик карвонлари ғарбда — Қорақалпоғистон, Хоразм — Бухорогача, шарқда Фарғона водийсига, Жанубда Мирзачўлнинг бепоён қўриқ ерларига ва ундан ҳам нари Самарқандга ва Ҳисор тоғи этакларигача ўнлаб йўллардан, миллион-миллион қалбларни оралаб ўтди.

● ● ●

Тошкентда 22 июнда Ўзбекистон ССР Фанлар академияси президиумининг конференциялар залида Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши машинасозлик доимий комиссиясининг тармоқ секцияси мажлиси очилиб, 1 июлгача давом этди. Республикамиз пойтахтига Болгария Халқ Республикаси, Венгрия Халқ Республикаси, Германия Демократик Республикаси, Польша Халқ Республикаси, Руминия Халқ Республикаси, Совет Иттифоқи, Чехословакия Социалистик Республикаси олимлари инженерлари, экономистлари, корхоналарининг раҳбарлари тўпландилар.

Янги йил арафасида «Алмаликсвинецстрой» тресети бинокорлари улкан ғалабани қўлга киритдилар. Улар Олтинтопган кон - металлургия комбинатида олтингугурт кислотаси цехининг иккинчи навбати қурилишини муваффақиятли тугалладилар. Шу билан «химия нони» ишлаб чиқариш тағин икки баравврга ошди. Суратда: цех аппаратчиси Николай Лизнев (чапдан), смена мастери Хол Сандалиев, аппаратчилар Борис Тарасов ва Михаил Горлатов ўртоқларни кўриб турибсиз.

И. Глауберзон ва В. Сиротнин фотоси.

Султон АКБАРИЯ

БЕДОР ОРЗУЛАР

Тошкентми, сеҳрлаб қўйган маликам,
Нур сузар зангори киприкларида.
Косалар бўшади. Аммо ҳали ҳам
Ойдин Салор, Анҳор кўприкларида
Ўз бахтини кутар ошиқ-маъшуқлар,
Лаблари қимтинар олов бўсага.
Балки хаёлларда рангдор қўшиқлар,
Орзу капалаги, янги бўсага.
Одам кутиш билан яшар ҳамма вақт.
Юлдузларни кутар. Офтобни кутар.
Кутганларга ҳаёт, қуёш, тонги бахт
Нозик бинафшалар шабнамин тутар.
Кутинглар, дилдорлар, бодомлар гуллаб,
Чувиллаб чиқасиз лола сайлига.
Чопган отлар сойдан сув ичар чўллаб,
Севги совчи бўлиб борар Лайлига.
«Ёшлик» радиоси пардаларини
Беғубор қўшиқлар маржони чертар.
Шоирлар фикр, сўз рудаларини
Калласида пўлат қилиб эритар.
Янги йил «ёр-ёр»и мақомлар авжи,
Тўйлар муборағи тарк этмас юртни.
Инсонни яйратар тўлқинлар мавжи,
Япроқлар танцаси, шафақлар ўти.
Кутинглар, меҳнатда таранг тортиб най,
Шарбат симирасиз гуллар оғзидан.
Қўй боқилган ерда хониш қилар най,
Олтин қайнаб чиқар ғўза бўғзидан.
Шодлик поёндоздай ёзилар ерга,
Осмонда чарх урар чинни каптарлар,
Тўлиб кетар, гуллар водийси шеърга,
Съезд илҳомига тўлар дафтарлар.
Тошкентми, сеҳрлаб қўйган маликам,
Нур сузар зангори киприкларида.
Косалар бўшади. Орзу ҳали ҳам
Бедор Салор, Анҳор кўприкларида...

ДЎСТЛИГИМИЗ АБАДИЙ

Болгария Коммунистик партияси Округ комитетининг бюроси Хаськово округининг барча меҳнаткашлари номидан Тошкент аҳолисини янги, 1966 йил билан табриклайди ва коммунизм иши учун олиб бораётган ишимизда чин қалбдан янги ижодий куч ва сиҳат-саломатлик тилайди. Биз, область меҳнаткашлари янги, 1966 йилда КПСС XXIII съездини иқтисодий ва маданий ҳаётда янги ютуқлар билан кутиб олишига тўла ишонамиз. Янги йил коммунистик қурилиш планларини амалга оширишда тошкентлик меҳнаткашлар учун янада катта зафарлар йили бўлсин.

Болгар-совет халқларининг бузилмас дўстлиги абадий яшасин!

Г. КОРЦАНОВ,
БКП Хаськово округ комитетининг биринчи секретари.

Меъмор

Ҳовлида сокинлик. Кирди-чиқди кам. Қўш қаватли деразалар пардаси кўтарнғлиқ. Ойналардан мўралаб турган қиш қуёшида чертёж ускуналари, циркуль ва транспартёрлар ялтирайди. Стол устидаги қоғозлар ёйиқ. Алланималар чизилган уларга. Деворда эса янги массив макети осиғлиқ турибди. Киши диққатини у кўпроқ ўзига тортади. Кенг кўчанинг икки юзига турна қатор иморатлар тизилган. Остки қавати магазин, устахона ва ошхона. Гўзал, замонавий шинам барчаси. Йўл бўйига ўтқазиладиган дов-дарахтлар, ўйиладиган гулзорларнинг ўрни ҳам чизиб қўйилган. Подъездларга бемалол машиналар кириб чиқа олади. Ана мактаб. Ўқувчилар дарсга кириб кетишяпти. Массив ўртароғида болалар боғча-яслиси. Теварак-атрофи боғ хиёбон. Орқа томонда Қурама тоғ тизмалари ястаниб ётибди.

Яна буларни хаёл деб ўйламанг, чин ҳақиқат. Шундай массив металлурглар шаҳри — Олмалиқда қад кўтаради. Назира ва унинг ҳамкасабалари массив лойиҳасини чизиб яқинда бинокорлар қўлига топширишган...

Назиранинг чизма столини дераза олдига қўйиб беришди. Раҳбарининг ёнига энди яна ҳам яқинлашди у. Ҳар минутда Турғун аканн ёрдамга чақириш, маслаҳатларини олиш мумкин. Турғун ака эса ҳеч оғринмайди. Жуда ҳам самимий киши ўзи. Лойиҳа тузишни беш қўлдек билса ҳам ҳеч бир кибрланмайди. Бу ҳам Назиранинг бахти.

Уста кўрган шогирднинг қўли тезда ишга кела қолди. Орадан озгина вақт ўтмай у мустақил равишда Янгиер шаҳар ижроия комитети заказй бўйича Гулистон кўчасини лойиҳалашга киришди. Аввал шаҳар бош планини диққат билан ўрганиб чиқди. Қаердан кўча ўтказиш, подъезд очиш кераклигини аниқлади. Йўлнинг нишабини белгилади. Ёғингарчиликда йиғилиб қоладиган сувларнинг чиқиб кетиш йўлини топди. Қўлига логорифма чизғичини олиб барча бурчаклар даражасини ўлчади. Ҳатто тротуарлар остига асбоцемент трубаси, катта кўчага эса темир-бетон трубалар кўмиш мумкинлигини ҳам кўрсатиб қўйди.

— Дуруст, кўча кўчадек бўлибди,— деди Т. Зияев қиз чизган чертёжларга кўз югуртириб чиққач.— Ҳамма нарсани ҳисобга олибсан-у, лекин яна нимадир етишмаяпти-да. Сездингми? Дарахт кўчатлари ва гуллар ўтқазишга жой қолдирмабсан. Буларсиз кўчага ҳусн ҳам, файз ҳам кирмайди.

Назира яна чизишга ўтирди. Устоз айтган ҳамма фикрларни лойиҳага киритди. Мана энди биринчи иш тайёр. Ўшанда Назиранинг қанчалик қувонганини кўрсангиз эди.

Чирчиқдаги Электромаш кўчаси лойиҳасини тузишни ҳам у ўз зиммасига олди. Иттифоқимиздаги бошқа саноат шаҳарлари кўчаларининг лойиҳаси билан танишиб чиққач, Чирчиқнинг геодезик хусусиятларини ўрганди. Лойиҳа жуда ҳам ажойиб чиқди. У илгаригиларига ҳеч бир ўхшамас, ўзига хос оригиналликка эга эди.

Ҳозир «Политотдел» колхозида қурилаётган 20 минг ўринли стадион лойиҳасида ҳам Назиранинг ҳиссаси бор. У катта спорт иншоотининг вертикал чертёжини чизиб берган. Барча ободонлаштириш ва стадион атрофини кўкаламзорлаштириш ишлари қиз кўрсатмаси асосида бораяпти.

Бир куни Назира эрта билан ишга келиб столи устида бир даста қоғозни кўрди. Уларнинг бир иккитасини варақлаб ҳеч нарсага тушунмади. Илгариги заказларга ўхшамасди-да.

— Булар нима?— сўради у устахона раҳбари Учқун Юсуповдан.

— Ҳа, айтгандай конструкциялар лойиҳасини тузиш билан ҳам бир танишиб қўйинг деган эдим,— Учқун Юсупов қиз ёнига келди-да, қоғозлардаги чертёжларни унга тушунтиришга тутинди.

Демак, энди уй-жойлар, маданий-маиший муассасалар, катта-катта шаҳарчалар лойиҳасини тузишга киришиш керак экан. Назиранинг ишлари яна кўпайди. Кишилар учун қандай қилиб қулай, шинам уй-жойлар ҳадя этиш мумкин? Архитектуранинг сўнгги ютуқлари нималардан иборат? Шуларни ўрганиш, ҳаётга татбиқ этишга уринди. Дастлабки тайёргарликларни кўргач, уни шахтёрлар шаҳрида қад кўтарадиган 3-микрорайон қурилиши лойиҳасини чизишга таклиф этишди. Қиз чўчимади. Катта ишга дадил қўл урди...

Мана бугун тиришқоқ қизнинг столи ёнида шаҳарчадек катта микрорайоннинг гўзал макети турибди. Бу бедор тунларнинг натижаси. Микрорайон 18 гектар майдонга чўзилиб кетади. Беш қаватли кўркам бинолар яқин йиллар ичида кончиларни ўз бағрига олади. Мактабларда улар фарзандлари таълим олишади, боғча-яслиларда тарбия кўришади. Олмалиқда қурилаётган тўртта шундай микрорайон лойиҳасида ҳам Назира қаламининг излари турибди.

Янги йил арафасида Назира Юнусхўжаева Оҳангарон алоқа уйи ва 48 квартирали турар-жой биноси лойиҳасини чизиб бўлди. Бу унинг элга ҳадя этган янги йил совғасидир.

2-шаҳарлар қуриш бўлими 1-устахонасининг старший инженери Назира Юнусхўжаева эндигина 25 баҳорни кўрди. Билак кучга, юраги ғайратга тўлган кезлар ҳозир. Ҳали у кўп шаҳарлар, массивлар яратади. Ўлкамиз чиройига чирой, ҳуснига-ҳусн қўшади. Ўйлари, меҳнати мана шулардан дарак бериб турибди.

Ж. НОСИРОВ,
«Узгоспроект» институти.

МЕНИНГ ТУХФАМ

1965 йил мен учун самарали ижодий йил бўлди. Мен ўтган йилда «Совет Ўзбекистонининг эълон қилиниши» деган катта композицион полотно устида иш бошладим. Бу расмнинг биринчи вариантини тамомлаб, республикамизнинг юбилейига бағишланган бадиий виставкага тақдим этдим. Полотно ҳақида ҳамкасб дўстлар ва томошабинлар ўз маслаҳатларини айтдилар. Бу маслаҳатлар асосида расмнинг янги варианти устида иш олиб бормоқдаман.

Мен яқинда Самарқанд шаҳрига бориб келдим. У ердан полотном тўғрисида янги материаллар олиб қайтдим. Полотнони 1966 йил май ойида тамомлайман.

1965 йилда замондошларимиз ҳақида ҳам бир қанча портретлар ишладим. Янги йилда яна бу темага қайтаман. Катта полотнодан ташқари замондошларимиз ҳақида янги портретлар устида иш олиб бораман. Бу полотнолар янги йилда жонажон республикамизга менинг ижодий туҳфам бўлади.

Юсуф ЕЛИЗАРОВ,
рассом, республикада хизмат кўрсатган санъат арбоби.

ФАРОВОНЛИК

Бутун халқимиз янги, 1966 йилни кутиб олаётган дамларда пойтахт аҳолиси янгидан-янги совғалар олмоқда. Деярли ҳар куни янги бир иншоот, турар-жой биноси фойдаланишга топширилмоқда. Қўли-гул бинокорларимиз, зеҳни ўткир архитекторларимиз гўзал пойтахтимиз ҳуснига-ҳусн қўшмоқдалар.

Чилонзор, Оқтепа, Височовольтний массивларида қурилаётган турар-жой бинолари кўркамлиги билан кўзни қувонтиради. Бу биноларни қураётган 3., 4., 153., 159. қурилиш трестлари ўтган йили юздан ортиқ турар-жой бинолари қуриб, шаҳарликлар кўнглини хушнуд этдилар. 4.660 оила ҳовли тўйлари ўтказди. Кейинги йилларда кооператив йўли билан турар-жой бинолари қуриш тажрибаси кенг ёйилди.

Бахтиёр авлодларимиз — болаларга ғамхўрлик қилиш доимо диққат марказимизда. Уларнинг қувнаб ўсишлари учун барча қулайликлар муҳайё қилинмоқда. Бу йил биргина Чилонзорнинг ўзида 1300 болага мўлжалланган боғча ва яслилар фойдаланишга топширилди. Пойтахтимизнинг Октябрь, Фрунзе районларида, Оқтепа массивларида ҳам кўплаб болалар боғча ва яслилари ўз қучоғини очди. Мактаб қурилиши ҳам кенг кўламда олиб борилмоқда. Олтита ўрта мактаб қуриб битказилди. Уларнинг ҳар бирида 960 тадан бола ўқийди.

Янги йилда шаҳримиз қиёфаси яна ҳам гўзаллашиб кетади.

З. МУҲАММАДЖОНОВ.

Пойтахтимизда ташкил қилинган янги йил бозорида савдо жуда қизғин бўлди. Суратда: Олег Кошевой майдонида ярим фабрикатлар билан савдо қилинмоқда.
А. Абалян фотоси.

МЕН СИЗДАН ШИФО ТОПДИМ...

Суратда: врач Л. ХОХЛОВА.

«Ҳурматли Любовь Андреевна! Эҳтимол сиз мени унутгандирсиз. Лекин мен сизни умрбод эслайман. Ахир, киши оғир дардга чалиниб изтироб чекаётганда, ё ҳаёт, ё момот кураши кетаётганда жонига оро кириб дардига даво, танига шифо бахш этган, ҳаётини сақлаб қолган шифокорни унутиб бўладими? Мен ана шундай оғир дардга чалинган, аммо қўлингизда шифо топиб, ижодий меҳнатга қайтган кишиларнинг бириман. Беморлар бахтига сиз ҳам саломат бўлинг.

Г. ИСАЕВ,
Республикада хизмат кўрсатган агроном».

●

«Совет медицина ходими деган номни шарафлаётган Любовь Андреевна каби малакали, хушмуомала, тадбиркор врачлар билан фахрлансак арзийди. Мен ўртоқ Хохлова билан ҳамкасбман. Унинг беморларни даволаш услуби, одамлар билан муомаласини кўриб қойил қолдим. У беморларга дори-дармондан ташқари, ширин сўзи билан маънавий озуқа бера оладиган врачдир.

Л. Е. ФРОЛОВА,
профессор, Тошкент Давлат медицина институтининг кафедра мудири».

●

Отставкадаги генерал П. Ескчонов, шахсий пенсионер А. Абдураҳмонов, халқ маорифи ходими А. Гордова ва бошқа ўнлаб кишилар ўртоқ Л. Хохлова номига ана шундай илиқ сўзлар ёзилган миннатдорчилик хатлари йўллаганлар.

Любовь Андреевна Хохлова ким? У бутун умрини, билим ва тажрибасини халқ соғлиғи ишига бахш этаётган ажойиб врачдир. Любовь Андреевна ибрат олса, ҳавас қилса арзийдиган улкан ва мазмунли ҳаёт йўлини босиб ўтди. Салкам 30 йилдан буён халқ соғлиғига посбонлик қиляпти.

— 1936 йилда Самарқанд медицина институтини тамомлаб ҳаётга йўлланма олдим, — илк дафъа оқ халат кийган дамларини эслаб ҳикоя қилади шифокор, — давлат имтиҳон комиссияси мени Тожикистон ССРнинг жанубий районларидан бирига ишга юборишни лозим топди. Рози бўлдим. Чунки ўша жойда шифокорлар ёрдамига муҳтож беморлар борлигини билардим...

Любовь Андреевна дастлабки кундан бошлаб аҳоли орасида ўша вақтда кенг тарқалган турли касалликларга қарши кураш бошлади. Кундуз кунлари беморларни қабул қилди, уларнинг ҳолидан хабардор бўлиб турди. Кечқурунлари жамоат жойлари, хонадонларда сиҳат-саломатлик ҳақида лекциялар ўқиди, суҳбатлар ўтказди. Ёш врач қисқа вақтдаёқ халқ ҳурматига сазовор бўлди. Шундан кейин у Душанба шаҳридаги ички касалликларни даволаш муассасаларидан бирига ишга таклиф этилди.

Улуғ Ватан уруши йилларида бу аёлнинг жонкуярлиги айниқса яққол кўзга ташланди. У немис-фашистларига қарши мардонавор жанг қилиб, қаҳрамонлик кўрсатган, аммо душман ўқи жароҳатлаган Совет Армияси жангчиларини даволашда фаол қатнашди. Уларда ёвга нафрат, ҳаётга муҳаббат туйғуларини кучайтирди. Кўплаб солдат ва офицерлар унинг қўлида шифо топиб сафга қайтди.

Ҳозир у Ўзбекистон ССР соғлиқни сақлаш министрлиги ҳузуридаги 2-марказий касалхонада терапевт-врач бўлиб ишламоқда.

Ленинград, Тошкент, Қозондаги врачлар малакасини ошириш институтларида ўқиб билим ва тажрибасини янада оширди. Шунинг учун ҳам республика соғлиқни сақлаш министрлигида ўтказилган аттестацияда унга биринчи категорияли врач унвони берилди. Шифокор жамоат ишларига ҳам вақт топади. У узоқ йиллардан буён пропагандистлик қилади. Любовь Андреевна район Советига депутат қилиб ҳам сайланди.

СССР Олий Совети Президиумининг фармони билан мамлакатимизда «Медицина ходимлари куни» ўтказиладиган бўлди. Ана шундай тантанали пайтларда Любовь Андреевна Хохлова ва унинг ҳамкасблари Клавдия Ивановна Ерценкина, Наима Ёқубова, Ўлмас Султонова, Мера Абрамовна Шор каби врачларнинг номи айниқса ҳурмат билан тилга олиняпти. Чунки улар халқ муҳаббатига сазовор бўлган медицина ходимларидир.

М. НАЗАРОВ.

ТАЪЗИМ

Кумуш тонгнинг мусаффо ҳавосидан баҳраманд бўлиб, чор атрофга завқ билан боқиб қишлоққа кириб бормоқдамиз. Уфқлар билан туташиб кетган саҳий қўнғир тусдаги далалар кўпчиб ётибди, плуг пичоқлари ағдариб ўтгандан кейин янги қувват тўплаб дам олаяпти. Беихтиёр кўзимиз ўнгида оромбахш ёз фаслининг соҳиб жамоли бутун борлиги билан намоён бўлиб кетади: шу пахтазорлар ўрни шабода эпкинида денгиздай чайқалиб турган ғўза ниҳоллари билан бурканган эди ўшанда. Кўзларни қамаштирувчи ранго-ранг гуллари, шохларини қуйи эккан ғуж-ғуж кўсаклар дилларни қувонтирарди. Абжир йигитлар, лобар қизларнинг шўх яллалари қанот қоқарди, завқли меҳнатдан, жўшқин ҳаётдан далолат бериб турарди. Универсаллар рулини маҳкам тутган механизаторлар мўл ҳосил — улкан хирмон иштиёқида ҳар туп ғўзага пешона терини, юрагининг қўрини бахш этарди. Сувчилар эгатлар орасида ой жилосини ўйнатиб, ғўза томирига обиҳаёт инъом этишарди.

Шундай. Ҳар гулнинг ўзга ҳиди бор деганларидай ҳар йилимизнинг элга инъом этадиган бахт-саодати, завқи-шавқи, зафар — туҳфаси бор. Ана шуларнинг ҳаммасини қўли гул, қалби оташ халқнинг ўзи бунёдга келтиради. Поёни йўқ пахтазор водий бағрида енг шимарган миришкорлар ҳам шу ўй, шу туйғу билан — қадрдон йилнинг қутлуғ самарасини бунёд этиш туйғуси билан яшар эдилар.

Шу хаёллар билан бўлиб қишлоқ марказига етиб келдик. Бундан уч-тўрт йил илгари биз кўрган жойга ўхшамасди бу қишлоқ. Янги кенг кўчалар пайдо бўлибди. Дид билан қурилган қатор турар-жой бинолари қад кўтарибди. Ўн йиллик мактаб, кино-театр қишлоқнинг кўркига кўрк қўшиб юборибди. Яқиндагина ўтқазилган ниҳоллар эндиликда кўкка бўй чўзиб, бу қишлоқни соя-салқин истироҳат боғига айлантириб юборибди.

Ҳамроҳимиз ҳар замонда бизга ер остидан маъноли назар ташлаб қўяди. Унинг бу нигоҳидан: қалай, қишлоғимиз сизларга маъқулми? — деяётганлиги сезилиб турарди. Унинг юрагидагини ким билсин. Эҳтимол ҳозир у сўнгги икки-уч йил ичида ўз қадрдон қишлоғининг қаддини ростлаб, эришган ютуқ, зафарларини, пахта майдонларида астойдил «жанг» қилган азамат кишиларни бирма-бир таърифлаб бергиси келар, шу қадрдон ҳамқишлоқлари ҳақида, фахрланиб юрак сўзларини айтгиси келар... Лекин ҳамроҳимиз — тажрибали пахтакор Муса аканинг камгаплиги, тўғрироғи камтарлиги бунга йўл бермаётганлиги бизга аён эди.

Эллик беш ёшга кирган Муса ака қишлоқдаги ёшуларининг ҳурматини қозонган одам. Пахта ишқи унинг юрак-юрагига сингиб кетган. Биз ундан бу йилги якунлар ҳақида сўраймиз. У вазмин қадам ташлаб борар экан, ҳикоя қилади.

— Замонамиз ажойиб замон бўлаяпти. Турмушимиз йилдан-йилга фаровонлашиб бораяпти. Узоққа бормай, шу қишлоғимизни мисолга олиб қўяқолайлик. Ҳар куни бир янгилик. Бугун бир мактаб салобати билан қад кўтарса, эртасига янги бир клубни кўраман. Орадан уч-тўрт кун ўтмаёқ фарзандларимиз янги боғча-яслида тарбия топаётганлигини кўраман. Булар ниманинг шарофати, болаларим? Тўқ, бадавлат ҳаёт кечираётганлигимиз сари одамларда меҳнатга муҳаббат, ўз ишига садоқат ошиб бораяпти. Машиналар елкамиздаги оғир юдкан халос этаяптики, унга бўлган ихлосимиз, ишончимиз ортаяпти. Энди ҳар бир янгилик биз деҳқонлар учун фойдадан холи эмаслигини кўзимиз кўраяпти, юрагимиз сезаяпти.

Муса ака ўзи раҳбарлик қилаётган участкада йил қандай якунланганлиги ҳақида ҳеч нарса айтгани йўқ. Бу тўғрида биз колхоз правлениесида эшитганмиз.

690 гектар ернинг ҳар гектаридан 26 центнердан ошириб хирмон кўтарилибди. Ўтган йилдагига қараганда гектар бошига уч-тўрт центнердан ортиқ. Қўрғонбой Тўрақулов, Биноли Мамедов, Лўма Иброҳимов, Эркин Чиннибоевларга ўхшаган звено бошлиқлари, азамат механизаторлар иссиқни-иссиқ, совуқни-совуқ демай, тер тўкиб она ердан дур олишди.

Ҳа, 1964—1965 йиллар колхоз учун зафарли йиллар бўлди. Қишлоқ хўжалигининг ҳамма соҳалари бўйича манзилга барвақт етилди. 1964 йили колхоз бўйича гектаридан 20 центнердан ҳосил олинган бўлса, 1965 йил қарийб 23 центнердан-га етди. 1964 йили 40 процентга яқин ҳосил машинада терилган бўлса, 1965 йил 60 процент «оқ олтин» «зангори кема» бункерларидан тўкилди. 1964 йил ҳар меҳнат кунига 4 сўм 18 тийиндан пул тақсимланган бўлса, 1965 йили 5,5 сўмдан тақсимланди.

Ҳа, йилларимиз ана шундай бир-биридан мазмунли, бир-биридан зафарли. Колхоз деҳқонлари ўтган қадрдон йил билан — битмас туганмас бойлик армуғон этган йил билан таъзим этиб хайрлашар эканлар, шу таъзим билан қучоқ очиб, янги, навқирон йилни кутиб олишди. Бу йил янада сермазмун, янада файзли бўлади, зафарлар кетидан зафарлар армуғон этувчи, деҳқонлар хирмонига барака, хонадонига шодлик келтирувчи йил бўлади.

У. ЖОНГИТОВ,
Бўка, Охунбобоев номли колхоз.

,,ГУЛБАҲОР"ГА МАРҲАМАТ

Пойтахтимизнинг Куйбишев райони аҳолиси янги йил арафасида яхши совға олди. Районнинг Пушкин кўчасида замонавий ускуналар билан жиҳозланган катта магазин ишга тушди. 4-қурилиш трестининг 4-қурилиш бошқармаси азаматлари магазин биносини пардозлаш ва жиҳозлаш ишларини аъло баҳога топширдилар.

18 сотувчи ўрнига эга бўлган бу улкан магазинга «Гулбаҳор» деб ном берилди. Магазин остидаги омборга келтирилган маҳсулотлар лифт ёрдамида полкаларга чиқарилади.

— Сотувчиларга қулайлик туғдириш мақсадида, — дейди магазин директори Фаттоҳ Мусаев, — гўшт чопиш, сутларни сотишга тайёрлаш ишлари магазин остидаги махсус цехларда бажарилади.

Магазин очилган дастлабки кунда 15 минг сўмдан ортиқ савдо бўлди. Магазиннинг устида тўрт қаватли турар-жой биноси қурилган. Бу бино ҳам байрам арафасида фойдаланишга топширилди.

З. РИХСИЕВ.

Суратда: магазинда савдо пайти.

ЎША КЕЧА...

(«МЕН ҚАЙГА БОРАР БУЛСАМ» КИТОБИДАН)

Эшик олди гулҳовуз,
Гул тергани келганмиз,
Гулни баҳона қилиб
Ёр кўргани келганмиз.
(Қўшиқдан).

Қишдан дарак: бетиним лайлак қор ёғар эди.
Қор ўйнамоққа дилда ҳавас уйғатар эди.
Биринчи бор ёғиши.
Биринчи қор ёғиши.
Ёғса ҳам зўр ёғиши.
Ҳаммаёқ оқлигидан гўё тонг отар эди.
Кўкда қорга аралаш ҳулкар ҳам ботар эди.
Тўкма ердик шу кеча тенгқур йигитлар билан.
Дўстга дўсту, нодўстга ёвқур йигитлар билан.
Ўйин, чапак, не мақом... суҳбат авжида эди.
Қай бирларни тилида Оққиз, Мавжуда... эди.
Не-не сунбул сочлилар тилга олинар эди.
Гоҳо қўшиқ, гоҳо куй — «Тўрғай» чалинар эди.
Шоир Мамат торини тўрғайдай бўзлатарди
Санъатига офарин қўш қилни сўзлатарди.
Гоҳо Юнус парини
Кўкка кўтарар эди,
Гоҳо Ғўрўғли билан
Бирга ўтирар эди...
Отса отсин тонг майли ўтиргаймиз тонггача,
Чунки созчининг ҳар гал чалган куйи янгича.
Сафимизга кел сен ҳам қавм аҳли зап йигитлар.
Дўст бўлсанг дўст бўлгулик кўнгли офтоб йигитлар.
Лочин сифат, дили пок қизларга боп йигитлар.
Тутган йўли-йўриғи минг бир китоб йигитлар.
Шулар учун бир умр мезбон бўлсам майлига,
Мингбор тирилиб минг бор қурбон бўлсам майлига,
Гурунг баравж. Бир маҳал хат келтирди бир бола.
«Қор хат!» деди... Мен дедим ўз сўзингда тур бола.
«Қор хат!» бўлса тўхтагил, кимдан ўзи айт, дедим.
Чиндан бўлса ҳимматим, майли, билиб қайт, дедим.
Фақат уч-тўрт совада[1] қимиз топсанг бўлгани.
Ҳар қултуми элтгулик — тамиз топсанг бўлгани.
Бўлсин деса «Чертмак»дан, равон чалсанг бўлгани.
«Аваз», «Равшан»дан айтиб, бундай тўлсанг бўлгани.
Ўша кеч тунни тонгга улай олсанг бўлгани.
Қизларни шу тақлидда сийлай олсанг бўлгани.
Ҳар бирови бир жаҳон... кута олсанг бўлгани.
Чечанига «Қайтарма» айта олсанг бўлгани.
Бири мушк, бири гулдир ҳидлай олсанг бўлгани.
Ўлан айтиб ўйнатиб, кулдиролсанг бўлгани.
Яна кеч базм бўлди
«Қор хат» баҳонасида.
Бўлса ҳам азим бўлди
«Ҳазил-чин» маъносида.
Дуркун қизлар бир тараф
Биз биртараф.
Қизлар мени қистайди:
— Сиз бир тараф.
Байт айтишда барчамиз
Юз бир тараф.
Мот қилишда анову
Қиз бир тараф
Бундай ажаб йиғинга
Ким бетараф?!
Тоғлар кўрки? — қор билан,
Карвон кўрки — нор билан,
Гул, лола — баҳор билан.
Бахши сози — тор билан.
Эр суюкли — ёр билан.
Бу йиғин сабабчиси,
Тош лақабли қиз эди.
Дили билан тили бир
Қошлари қундуз эди.
«Эшик олди гулҳовуз»...
Баҳона қимиз эди...

Тўра СУЛАЙМОН.

1) Мeш.

Қанотимиз

1965 йил катта ғалабалар йили бўлди. Кишиликнинг асрлар давомидаги орзу-умиди—коммунистик жамият қуришда яна бир катта одим қўйди халқимиз. Ҳар қачонгидек етти йилликнинг сўнгги йилида ҳам, ютуқлар, муваффақиятлар бизга ёр бўлди. Жуда кўп яхши орзу-умидларимиз рўёбга чиқди: халқ хўжалиги барқ уриб юксалди, фаровонлигимиз ошди, турмушимиз яхшиланди.

Бу Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг мамлакатимиз экономикаси ва маданиятини, халқимиз фаровонлигини ошириш ҳақида қилаётган ғамхўрлиги натижасидир. Барча совет кишилари қатори корхонамиз коллективи ҳам ана шу ғамхўрликка муносиб меҳнат ютуқлари билан жавоб беришга ҳаракат қилдилар. Барча цех ва участкаларда йилни яхши кўрсаткичлар билан якунлаш юзасидан мусобақа авж олдирилди. Инженер-техник ходимлар, ишчилар ва хизматчилар бунда актив иштирок этишди. Шу туфайли иш кўрсаткичлари муттасил юксалди. Йиллик планни муддатидан деярли бир ҳафта илгари адо этдик. Қўшимча равишда 600 минг сўмликка яқин турли-туман электротехника аппаратлари тайёрланди.

Коллектив эришган бу ғалабага муносиб ҳисса қўшган ишчилар, мастерлар номини ҳурмат билан тилга олгинг келади шу улуғ айём кунида. Бундай пешқадамлар эса бизда жуда кўп. Мастерлардан Қосимов, Кострикова, Касизова, монтажчи ишчилардан Сосновский, Кондратьев ва бошқа ўнлаб коллективимиз аъзолари шулар жумласидандир. Улар ҳақиқатда ҳам машъалларимиз ҳисобланади. Қолган ишчилар, мастерлар меҳнатда шу илғорларга тенглашишга ҳаракат қиладилар.

Коллективимиз ҳали анча ёш. Корхонамиз ишлай бошлаганига унчалик кўп бўлгани йўқ. Лекин ишчилар, инженер-техник ходимлар ва хизматчилар бир-бирлари билан жуда аҳил, иноқ, ягона оила аъзоларидек меҳнат қилишмоқда. Шу туфайли ҳам заводимизда маҳсулот ишлаб чиқариш йилдан йилга ортмоқда. Эндиликда у республикамизнинг энг йирик корхоналаридан бирига айланди. Айниқса, сўнгги етти йиллик давомида жуда катта ўзгаришлар рўй берди. Заводимиз таниб бўлмас даражада ўзгариб кетди, чиқараётган маҳсулотларимиз хили кўпайди. Етти йиллик учун белгиланган дастлабки кўрсаткичларни 1963 йилдаёқ тўла бажариб қўйдик.

Иккита йирик янги корпус фойдаланишга топширилди. Натижада ишчиларнинг меҳнат шароити тубдан яхшиланди. Тайёрланаётган маҳсулот миқдори беш баравар ортди. Меҳнат унумдорлиги эса уч марта ошди. Шунга яраша ишчиларимиз олаётган маош кўпайди.

Коллективимиз Тошкент корхоналари ичида биринчилар қатори маҳсулотни нуқсонсиз тайёрлаш методи асосида ишлай бошлади. Бу жуда катта иқтисодий фойда бермоқда. Тайёрланаётган электротехника асбоб-ускуналари сифати анча яхшиланди. Брак камайди. Материал ва хомашёларнинг ортиқча сарфланишига чек қўйилди.

Заводимиз коллективи ишлаб чиқариш жараёнларини механизациялаш ва автоматлаштириш масаласига жуда катта эътибор берди. Бу соҳада қатор тадбирлар амалга оширилди. Сермеҳнат жараёнларни механизациялашда фойдаланиладиган асбоб-ускуналар, мосламалар ишлаб чиқарувчи ихтисослаштирилган цех ташкил этилди. Цех коллективи юздан ортиқ автомат ва ярим автомат машина-механизмлар тайёрлади. Уларни ишлаб чиқаришга жорий қилиш қўл меҳнати сарфиётини камайтирди.

Ана шу тадбирлар корхонамизнинг рентабеллигини кескин оширди. ЭНДИЛИКДА У 24 ПРОЦЕНТНИ ТАШКИЛ ЭТМОҚДА. РЕАЛИЗАЦИЯ ҚИЛИНГАН МАҲСУЛОТДАН ОЛИНАДИГАН ФОЙДА МИҚДОРИ ҲАМ АНЧА ОРТДИ.

Тобора кўплаб маҳсулотимиз чет эл мамлакатларига жўнатиляпти. Ўтган йили Ҳиндистон, Ироқ, Афғонистон, Болгария, Руминия, Бирлашган Араб Республикаси ва бошқа қатор чет эл давлатларига электротехника асбоб-ускуналари етказиб берилди.

Бу йил олдимизда катта вазифалар турибди. КПСС Марказий Комитети сентябрь Пленуми қарорлари асосида барча цехларни хўжалик ҳисоби билан ишлашга ўтказиш ниятидамиз. Бу ишларни шу йилнинг биринчи ярмида тугатишни планлаштирдик. Кейинчалик барча участка, цех ва бригадалар ҳам хўжалик ҳисоби асосида ишлай бошлайди. Ишлаб чиқаришни такомиллаштириш, меҳнат унумдорлигини ошириш, маҳсулот сифатини яхшилаш юзасидан жуда кўп тадбирларни амалга оширамиз.

Коллективимиз янги беш йиллик планнинг дастлабки йили топшириқларини ҳам муваффақиятли бажаришга астойдил интилади, албатта. КПСС Марказий Комитети сентябрь Пленумининг халқ хўжалигига раҳбарликни яхшилаш, планлаштиришни такомиллаштириш ва моддий манфаатдорликни ошириш юзасидан белгилаган тадбирлари бу ишда бизга кўмакдош бўлади. Улар бамисоли бир қанот бўлиб, янги-янги ютуқлар томон парвоз қилишимизни таъминлайди.

В. ФЕТИСОВ,
электротехника заводининг директори.

ҚИШЛОҒИНГИЗ ЧИРОЙЛИ

Чиноз кинотеатри олдидан ғарбий шимол томонга кетган кенг асфальт йўл бўйлаб бир неча километр юрганингиздан кейин ажойиб манзара кўз ўнгингизда намоён бўлади. Замонавий уй-жойлар, сон-саноқсиз маданий-маиший бинолар қишлоқ чиройига чирой қўшиб турибди. Бу ерлар, уйлар, бинолар Янгийўл районидаги «Қизил октябрь» колхозига қарашли.

Куни кеча кўпдан буён шу колхозда ишлаб келаётган кекса деҳқон Раҳимжон ота Мирзаев билан учрашиб қолдик. Ота сўнгги йилларда хўжалигида рўй берган катта ўзгаришлар ҳақида завқланиб гапириб берди.

— Эндиликда қишлоғимизни шаҳардан фарқ қилолмайсиз, — деди у. — Нимасини айтасиз, мен турмушнинг аччиқ-чучугини кўп тотиб кўрганман. Болалигим бойлар, амалдорлар эшигида ўтган. Эрталабдан кечгача тиним билмай меҳнат қилардиг-у, қорнимиз тўйиб овқат емас, ёлчиб кийим киймас эдик. Оддий деҳқоннинг ҳеч вақт бири икки бўлмаган ўша пайтда. Эндичи, деҳқоннинг егани олдида, емагани кетида. Қишлоғимизда ҳамма нарса бор. Ишонмасанглар, айланиб, ўз кўзинглар билан кўринглар.

Алла маҳалгача қишлоқ кездик. Ҳашаматли колхоз идораси, унинг ёнидаги чойхона, медицина пункти, гараж, мактаб, радиоузел, қироатхона, магазин, нонвойхона, ҳаммом, кинотеатрларни кўриб завқландик. Уйларда Ильич нурлари, радио, телефон, телевизорлар.

Колхоз партия ташкилотининг секретари Тўхтабой Турдибоев яқинда ҳисобини олибди: колхознинг мингдан ортиқ хонадонида радиоприёмник ва телевизор бор экан. Бир неча колхозчи ўз шахсий «Волга», «Москвич» ва мотоциклига эга.

Меҳнатдан келса бойлик, турмуш бўлар чиройлик деган гап бор. Колхоз қишлоқларининг обод бўлаётганлигига, колхозчиларнинг фаровон турмуш кечираётганлигига сабаб нима? Бу ҳақда яхшиси колхоз экономисти Тоштон Фатуловдан эшита қолинг.

— Фаровонликнинг манбаи меҳнатда, — дейди Тоштон ака. — Колхозчиларнинг ўз меҳнатларидан моддий манфаатдорлиги янада оширилганидан буён аъзоларимиз қишлоқ хўжалик маҳсулотларини кўпроқ етказиш учун бир тан-бир жон бўлиб ишламоқдалар. Пахта планини 124 процент бажардик, 853 гектар «оқ олтин»га кон еримизнинг ҳар гектаридан 32 центнердан ҳосил териб, давлатга юқори сортларда сотдик. Колхозчилар планни орттириб бажарганликлари учун мўлжалдагидан 342 минг сўм кўп даромад қилдилар.

Колхоз етти йилликнинг сўнгги йилида давлатга гўшт, сут, узум сотиш планини ҳам ортиғи билан адо этди. Даромаднинг бир қисми қишлоқни ободонлаштириш ишларига сарфланмоқда. Биргина 1965 йилнинг ўзидаёқ каттакон дон омбори, отхона, мактабда спорт зали, юздан ортиқ янги уй қуриб берилди.

Бу колхозда янги йил арафасида бўлган эдик. Қишлоқдан жуда шод қайтдик. Колхозчиларнинг тўқ ва фаровон турмушларини, гўзал қишлоқларини кўриб, жуда ҳавасимиз келди.

А. ТУРҒУНБОЕВ.
Н. МИРШАРИПОВ.

БИР ЙИЛ МАЗМУНИ

Ўта юксак энергиялик космик зарачаларни тадқиқ қилиш учун махсус илмий аппаратлар билан жиҳозланган «Протон-1» илмий космик станцияси янги ғоят кучли учирувчи ракета билан шу йил 16 июлда ер атрофидаги орбитага чиқарилди. Парвоз программасига мувофиқ 16 июль билан 28 июль ўртасидаги даврда станциянинг ичидаги илмий ва ёрдамчи аппаратлар созлаб ва синаб кўрилди ҳамда станция космик фазони тадқиқ қилиш юзасидан белгиланган программани бажаришга тайёрланди.

Станциядаги илмий аппаратлар нормал ишлаб, ўта юксак энергиялик космик заррачаларни татқиқ қилиш комплекс программасини бажара бошлади.

● ● ●

Пахта етиштиришни кўпайтириш ва давлатга сотишдан колхоз ва совхозларнинг моддий манфаатдорлигини ошириш мақсадида СССР Министрлар Совети 1965 йил 5 августда қарор қабул қилди. Шу қарорда белгиланган тартибга мувофиқ 1965 йил ҳосилидан бошлаб колхозлар, совхозлар ва бошқа давлат хўжаликлари томонидан давлатга сотиладиган 1, 2 ва 3-сорт пахтанинг бундан аввалги уч йил мобайнида шу сортлар билан ҳақиқатда тайёрланган ўртача миқдоридан (умумий суммада) ортиқ қисмига шу сортлардаги пахтанинг ўртача харид (топшириш) нархи бўйича тегишли йил учун 50 процент миқдорида қўшимча ҳақ тўланади.

Республикамиз пахтачилиги тарихида мисли кўрилмаган мўл ҳосил етиштирилган 1965 йилда ана шу янги ғамхўрлик туфайли «оқ олтин» усталари катта моддий манфаат кўрдилар.

● ● ●

1965 йил 27 сентябрда очилган КПСС Марказий Комитети Пленуми уч кун давом этди. Пленум саноатни бошқаришни яхшилаш, планлаштиришни такомиллаштириш ва саноат ишлаб чиқаришини иқтисодий жиҳатдан рағбатлантиришни кучайтириш ва КПССнинг навбатдаги XXIII съездини чақириш тўғрисидаги масалаларни муҳокама қилди ҳамда тегишли қарорлар қабул қилди.

Сентябрь Пленуми ва унинг қарорлари партиянинг, бутун совет халқининг ҳаётида мамлакатимизда коммунизм қуриш учун курашда бениҳоя катта аҳамиятга эгадир. Пленум қарорлари ижодий марксизм-ленинизмнинг буюк революцион ўзгартирувчан кучини ўзида мужассамлаштирган, ленинча бош йўл изчиллик ва қатъият билан амалга ошириб келинаётганлигидан далолат беради. Бу, партия социализмнинг иқтисодий қонунларидан ва социалистик тузумнинг имкониятларидан халқ манфаатлари йўлида тўғри фойдаланиш учун жамиятимиздаги иқтисодий муносабатлар моҳиятига тобора чуқур эътибор бераётганининг ёрқин исботидир.

Халқимиз Пленум қарорларини тўла тушуниб, якдиллик билан қўллаб-қувватлаб, белгиланган тадбирларни амалга ошириш учун бениҳоя ғайрат-шижоат билан ишга киришиб кетди. Бу меҳнат кўтаринкилиги ва сиёсий активликнинг салмоқли натижалари етти йилликнинг охирги йили якунларида ўз ифодасини топди.

● ● ●

Тошкент областининг қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари пахта тайёрлаш давлат планини 14 октябрда, мисли кўрилмаган қисқа вақт — 35 иш кунида муддатидан илгари бажардилар. Маррага биринчи бўлиб етиб келган карвонбоши область тайёрлов пунктларига 311,2 минг тонна, яъни 1964 йилнинг шу муддатидаги нисбатан 98 минг тонна кўп пахта етказиб берди. Тайёрланган пахтанинг 91 проценти биринчи сортларга қабул қилинди, 142 минг тоннаси ёки 46 проценти машиналарда терилди.

Ўзбекистон ССР колхоз ва совхозлари давлатга пахта сотиш планини совет пахтачилиги тарихида биринчи марта жуда қисқа муддатда — 29 октябрда бажардилар. Ватанга 3 миллион 600 минг тонна «оқ олтин» топширилди. Шу миқдорнинг 90 процентдан кўпроғи биринчи сортларга қабул қилинди. Республика ана шундай улкан ғалаба қучган кунда Тошкент областининг пахта хирмони 340 минг тоннага етди.

Бу зафар — КПСС Марказий Комитети март Пленуми қарорларини амалга ошириш йўлида олиб борилган курашнинг ажойиб самарасидир.

● ● ●

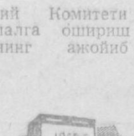

Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Давлат План Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги Марказий статистика бошқармаси республикамиз саноати ва қишлоқ хўжалиги етти йиллик топшириқларини бажарганлигини хабар қилди. Бу, етти йил мобайнида, Коммунистик партия раҳбарлигида саноат ва қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш йўлида олиб борилган матонатли курашнинг, ижодий меҳнатнинг буюк якунидир.

● ● ●

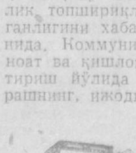

Ўзбекистон пахтакорлари 1965 йилни муваффақиятли тугалладилар. Улар пландан ташқари давлатга кўп миқдорда пахта сотдилар.

СССР Халқ хўжалиги виставкаси кенгаши комитети пахтакорларнинг самарали хизматини қайд қилди: Ўзбекистон илғорларидан 1626 киши виставка қатнашчиси қилиб тасдиқланди ҳамда олтин, кумуш ва бронза медаллари билан мукофотланди.

* * *

Юқорида келтирилганлар баракали йилимизни ташкил этган ўн икки ойда қаҳрамон халқимиз бунёд этган зафарлар океанидан ўн икки томчидир холос. Бундай муваффақиятлар коммунизм гул боғларига йўл солаётган она-Ватанимизда ҳар ойда, ҳар куни, ҳар соатдагина эмас, балки ҳар дақиқада рўй беради. Хайрлашган йилимизнинг совға-саломлари ва файзу баракатини ҳар қанча мақтасак, таърифласак арзийди. Унинг салмоғи меҳнаткаш, камтар халқимиздек вазмин, жозибаси ярақлаб турган коммунизм уфқидек мафтункор.

Биз 1966 йилни қучоқ очиб, шоду-ҳуррамлик билан кутиб олдик. Янги йил келтирадиган зафарлар яна ҳам улкан, мазмундор бўлади.

Ўрта Чирчиқдаги «Ғалла қудуқ» совхози ҳусни тобора чирой очиб бораяпти. Янги йил арафасида совхоз ишчилари ажойиб совға олишди. 50 оила 1966 йилни янги уйларда кутиб олди. Суратда: куни кеча фойдаланишга топширилган янги уйлар.

А. Абалян фотоси.

ТУНЛАРИ БЕДОР

Суратда: майор А. Т. Реука навбатчиликда.

Янги йил байрамини зўр шодхуррамлик билан кутиб олдик. Бу кунни бировлар оила аъзолари билан ёки дўстлари даврасида, бошқалар ёшлар баллари ёки шаҳар карнавалида кутиб олган бўлса, яна бошқалар...

Улар бу шодон кечани қаерда ўтказишди деб сўрарсиз. Бу кишилар байрам айни авжига чиққан, қувончли дақиқалар келаётган пайтда меҳнат постларида бўлдилар, бизнинг тинчлигимизни сақладилар. Бу ҳикоямиз ана шу кишилар ҳақида бўлади.

Бошига темир каска кийган қўрқмас касб кишилари — ўт ўчирувчилар ҳақида кўплаб киноленталар, китоблар яратилган. Улар ҳаёт-мамот курашида жасурлик ва мардлик кўрсатиб, фалокатнинг олдини олишади, давлат ва жамоат мулкини сақлаб қолишади. Киров район ўт ўчириш хизмати бўлимининг иккинчи ўт ўчириш соқчилари шундай мураккаб ҳолатларда моҳирлик ва эпчиллик намунаси кўрсатади.

Командир Нурмат Эргашев бошлиқ ўт ўчирувчилар кеча ҳам навбатда ҳушёр туришди. Бу ўт ўчирувчилар кўп йиллик тажриба ва катта иш стажига эга. Уларнинг кексаси У. Холматов йигирма етти йилдан буён жанговор постда туради. Асад Эшпўлатов эса йигирма икки йиллик меҳнат стажига эга. Соқчилар орасидаги энг ёш ходим Абдалин Неъматовдир.

— Ўт ўчирувчининг ҳар бир минути эмас, балки ҳар бир секунди ҳисобли, — дейди бўлим командири майор Пеньков.

Командирнинг бу сўзларига ўт ўчирувчиларнинг машқ вақтида қаноат ҳосил қилдик.

Кеча байрам арафасида ҳам темир каскалик бу кишилар минглаб ҳамшаҳарлар янги йилни хотиржам кутиши учун меҳнат постларидан жилмадилар.

Кўк ШИНЕЛЛИ кишилар. Биз уларни ҳар куни шаҳримизнинг ҳамма кўчаларида учратамиз. Кўча чорраҳаларида, болалар хоналарида, халқ дружиначилари штабларида бўлишади улар. Бу кишилар биз янги йил байрами столи атрофида ўтирган чоғимизда ҳам тинчлигимиз ва осойишталигимизни сақлашди.

— Нима ҳам дердик, хизматимизнинг ўзи шуни тақозо қилади, — дейди шаҳар бўйича навбатчи майор А. Т. Реука.

Ўтган йили милиция майори Реука 28 тунни шаҳар бўйича навбатчилик қилиб ўтказди. 29-тун янги йил кирадиган кеча эди.

Ана шу байрам кечасида ҳам бир нафас бошқариш пультидан кетиб бўлмайди. Телефон қўнғироқлари бирин-кетин жиринглайди: милиция патруллари патруллик натижалари ҳақида хабар бериб туришибди. Улардан сўнг бошқа шаҳардан келган қандайдир меҳмон адресини ахтариб топиб беришни сўраб телефон қилди. Кейин кимдир номерда адашибди. Яна шундай қўнғироқлар ҳам бўлдики, уларга майор Реука оператив ходимлар нарядини жўнатди.

— Ўн етти йиллик навбатчилик давримда жуда кўп қўнғироқларни эшитдим, — дейди Александр Тимофеевич. — Ҳамма ҳолларда ҳам бизга ёрдам сўраб мурожаат қилишади. Кунлардан бир кун ҳайвонот боғидаги оқ айиқлар ҳовузига бир қизчанинг коптоги тушиб кетибди. Томошабинлар орасидан бир мард топилиб, у коптокни олиб бермоқчи бўлибди. Лекин ҳайвон ҳайвонлигини қилади-да. Айиқлар ҳалиги кишига ташланишибди. Ҳанг-манг бўлиб қолган томошабинлар 02 телефонига ёрдам сўраб мурожаат қилишган.

Соат бир меъёрда чиқиллайди. Унинг стрелкалари ўн икки рақамидан ўтиб кетди. Аммо шаҳар бўйича навбатчининг вазмин овози телефон трубкасидан эшитилиб туради.

КЎПИНЧА Тошкент кўчаларида шундай манзарани кўриш мумкин: жуда катта тезликда кетаётган машинага ҳамма транспорт йўл бўшатиб туради. Бу машина бизга маълум: «Тез медицина ёрдами» кўрсатувчи транспорт.

«Тез ёрдам» бригадаларидан бири билан биз у сафарга отланиш арафасида танишдик.

— Бу менинг ёрдамчиларим, — деб таништирди терапевт врач ва анестизиолог Клавдия Максимовна Пирогова оқ халатли ҳамкасбларини. Ўртоқ Пирогова ва унинг ёрдамчилари старший фельдшер Т. Ким, фельдшерлар А. Нураев ва Ю. Дианов вазифаси ғоят масъулиятли. Улар энг қийин ҳолатларда — медицинада «термик ҳолат» деб аталган пайтларда сафарга чиқишади. Оқ халатли бу оддий меҳнат аҳллари озмунча кишиларнинг ҳаётини сақлаб қолишдими? Янги йил байрами кечасида ҳам улар ёрдами керак бўлиб қолди. Область болалар касалхонасидаги кичкина гўдак ҳам, 23 ёшли Анвар Б. ҳам ўз ҳаётини сақлаб қолган бу фидокорлардан умрбод миннатдор бўлиб қолишади.

Клавдия Максимовна юзлаб кишиларни ҳаётга қайтарган. Улар орасида янги йил кечасида дўстлари даврасида байрам тостини кўтарганлар ҳам бор. Ана шу дамда эса Тошкентнинг тунги кўчаларидан жуда катта тезлик билан учиб бораётган машинада оқ халатли тўрт киши ўтирарди. Улар 03 телефони билан чақирилган жойга ёрдамга шошилишади.

Такси шофёрлари Х. Бодиров ва З. Яхёевга ҳеч қачон кишилар ҳаётини сақлаб қолишга тўғри келмаган. Аммо улар кўпларнинг вақтини тежаб қолишган. Вақт ҳам ҳаётнинг бир қисми-да. Шофёрлар айниқса байрамларда, янги йил киришига саноқли минутлар қолганда жуда керак бўлади. Бодиров ва Яхёев янги йил кечасида навбатчилик қилиш зиммаларига тушганлигидан хафа эмаслар.

Эрта тонггача такси енгил машиналарининг яшил чироқларини Тошкент кўчаларида кўриш мумкин эди.

Биз байрам кечасини эл хизматида ўтказган айрим ҳамшаҳарларимиз ҳақидагина гапирдик. Бундай фидокорлар яна бошқа соҳа кишилари орасида ҳам анчагина бор. Уларнинг ҳаммасига Янги йил кечасидаги хизматлари учун чин кўнгилдан миннатдорчилик билдирсак арзийди.

В. КОПИТОВА.

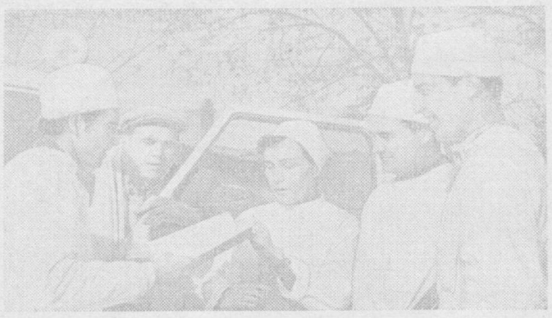

Суратда: тез ёрдам клиникаси ходимларидан бир группаси.
А. Абалян фотолари.

РАССОМЛАР ҲАЗИЛИ

Расмларни М. Воробейчиков ва Н. Меламед чизган.

ЭРТАМИЗ ГУЛГУН

Йилимизга якун ясалди,
Эл, мамлакат яна юксалди.
Чўллар тўши гулга безалди,
Салом, янги бахт йили салом!
Ер фарзанди учун фазода,
Қудратимиз топди ифода,
Фанимизнинг кучи зиёда,
Салом, янги йилимиз салом!
Пахтакорлар, олим, ишчилар,
Бунёдкор ва камтар кишилар.
Эл кучига зўр куч қўшилар,
Салом, янги бахт йили салом!
Бугундан ҳам эртамиз ёрқин,
Янги йилда биз янги тўлқин —
Билан юртни этамиз гулгун,
Салом, янги йилимиз салом!

Ю. ШОМАНСУР.

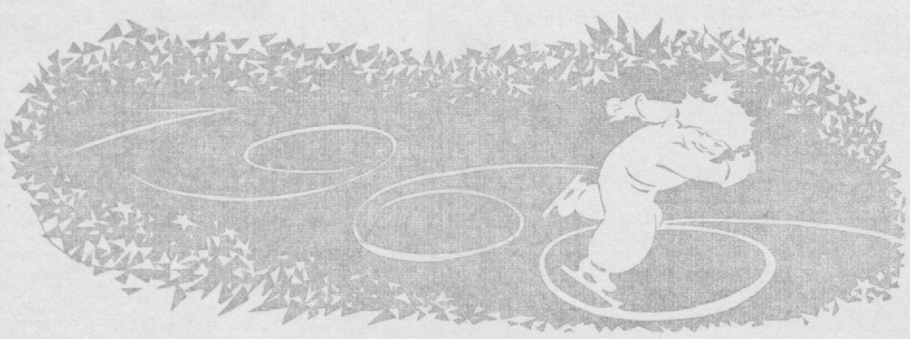

КЕЛИН

Ҳикоя

Мана, тағин янги йил оқшоми етиб келди. Бултур шу пайтда, мана шу уйда безатилган стол атрофида уч киши бир гапириб, ўн кулиб ўтиришганди. Энди-чи?..

Бир йил ўтди... Жаннат холанинг сочини дув оқартирган, пешанасига қат-қат ажин ташлаб кетган йил шу йил бўлса ажаб эмас. Бултур айни шу соатда, янги йил оқшомида Жаннат холанинг бағри бутун эди. Ёнида нордай ўғли, суқсурдай келини бор эди. Энди бўлса у ўтган-кетганларни томоша қилиб, дераза ёнида ёлғиз ўтирибди.

Жаннат хола чироқни ёқди. Соатнинг тилларанг капгири яроқлаб кетди. Мил тўққиз устида турарди. Янги йил киришига уч соат қолибди. Капгир ҳамон вазмин бош тебратар, ўтмишга сингиб кетаётган йилнинг сўнгги дақиқаларини битта-битталаб санарди. Жаннат холанинг кўзи соат ёнидаги суратга тушди-ю, ҳуши учгандай узоқ тикилиб қолди. Сочларини типратикан нусха қилиб текислатган Сатторжон зарҳал рамка ичидан жилмайиб қарар. Рисолат бўлса, унинг елкасига бош қўйган, ҳарир рўмоли эрининг даҳанига тегиб турарди. Бу суратни келин-куёв тўйининг бешинчи куни олдириб келишган, Рисолат қайнонасидан уялиб, беркитиб қўяётганида Жаннат холанинг ўзи деворга осиб қўйганди.

«Лоақал Рисолат ёнимда бўлса-чи, ҳозир!» — Жаннат хола беихтиёр оғзидан чиқиб кетган гапни биров эшитиб қолишидан чўчигандай дарров шивирлади. — Йўқ! Рисолат энди бу уйга қайтиб келмасин. Борган жойида тинчисин».

Шундай деди-ю, юрагининг бир чеккаси тағин бўм-бўш бўлиб қолди. Яна ўша беташвиш кунларни эслаб кетди.

...Сатторжон отасиз ўсганди. Жаннат хола шу бола бировнинг қош-қовоғига қараб қолмасин деб, урушдан, эридан «Қора хат» келганидан кейин бошқа турмуш қурмади, қурилишда ишлади. Бировдан олдин, бировдан кейин дегандай, ўқитди, одам қилди, ўғлини.

Сатторжон отасига тортди. Оқкўнгил, дилкаш йигит чиқди. Болалигидан машинага қизиқарди. Ўнинчида ўқиб юрганида эски бир велосипедга ўзи мотор ўрнатиб олганди... Ўқишининг мазаси бўлмасаям ҳунарни маҳкам ушлади. Шофёр бўлиб «Тез ёрдам» машинасини ҳайдай бошлади.

Жаннат холанинг биттаю-битта орзуси шу боланинг бошини иккита қилиш эди. Бултур кузда орзусига етди. Сатторжон, ўзи кўз остига олиб юрган ҳамшира қиз — Рисолатга уйлантирди. Жаннат холанинг армони қолмаган, келини яхши чиққанидан ўзида йўқ хурсанд, энди невара кўришни орзу қиларди. Аммо бу сафар орзусига етолмади. Фалоқат қош билан қовоқнинг ўртасида туради, деганлари рост экан.

Ўша эрта баҳор куни ҳечам ёдидан чиқмайди унинг. Шу куни кечқурун қўшниси Ҳадича чеварнинг «олтин тўйи»га чиқиб кетган эди. Ярим соат ўтирганини билади. Бир маҳал ҳаммаёқ қий-чув бўлиб кетди. Сатторжон аллақайси беморни касалхонага олиб келиш учун «Тез ёрдам»ни учириб кетаётганида аварияга учрабди... рия бўлибди. Кимлар келиб-кетди, ким нима деб юпатди, ёдида йўқ.

Жаннат хола ўзи билан ўзи овора бўлиб, келини билан иши ҳам бўлмай қолибди.

Бир куни бундоқ разм солиб қараса, Рисолат бутунлай сўлиб қолибди. Эрта билан ишга кетади, аввал-оқшомдан келиб овқатга уннайди. Билиб-билиб ишини қилади-да, индамасдан ўрнига кириб ётади. Эрта билан ҳар вақтдагидай чой қайнатади. Жаннат холанинг олдига қўяди-да, тағин индамасдан ишга кетади.

Кунлар ҳафталарга, ҳафталар ойларга уланиб кетаверди. Энди келинини ҳар кўрганда Жаннат холанинг юраги безиллайдиган, битай-битай деб турган яраси тағин янгиланадиган бўлиб қолди.

Бир куни у Рисолатни ёнига ўтқизиб қўйиб гапга солди.

— Болам, хотин кишининг қирқта чироғи бўлади. Биттаси ўчса, иккинчиси ёнади. Мен ҳам умид билан келин туширган, невара-чеварали бўлишни орзу қилгандим. Нима қилайлик... Аввал келиним эдинг, энди қизим бўлдинг, — у муддаога кўчсаммикан — йўқми, деб иккиланиб турар, келинининг кўзларидан жавоб изларди.

— Нима, уйингизга сиғмай қолдимми?! Ҳеч қаёққа кетмайман, гапирманг, жон ойи! У кафти билан юзини тўсиб олди.

Жаннат хола барибир оёғини тираб туриб олди. Шу куз охири, келинини кўндирди. Тўйда ҳаммадан кўпроқ елиб-югурди, она бўлиб Рисолатни узатиб борди. Борди-ю, ўша ерда, тўйхонада яралари янгиланиб кетди. Ҳеч кимга сездирмай дарров қайтди. Кечаси билан ухлолмади. Сатторжоннинг сурати билан гаплашиб чиқди, узр сўради ўғлидан. Кўнглини тубсиз алам чулғаб олган, фақат юрагининг бир бурчида нозик бир нур порлаб тургандай бўлар, бу нурнинг нима эканлигини аниқ билмас, аммо елкасидан катта бир юк тушганини тушуниб турарди. Ўшандан бери тўрт ой ўтибдики, ҳамон шу нур далда беради унга.

Мана, тағин янги йил киряпти. Бултур шу пайтда, Сатторжон ҳам, Рисолат ҳам бирга эди. у билан. Ҳозир бўлса...

Жаннат хола кўчага қулоқ солди. Жим-жит. Ўткинчилар сийраклашибди.

Соат ўн бир марта занг урди. Жаннат хола меҳмонга чиқишга ваъда қилганини эслади. Ҳали Ҳадича чевар биргалашиб йил кутамиз деганди. Чиқсамикан, йўқми? Бултур янги йилни биргалашиб кутишгани, Сатторжоннинг бевақт ўлими, Рисолатнинг тўйи — ҳаммаси бирма-бир кўз ўнгидан ўтди-ю, Жаннат хола энди ҳеч қаёққа чиқмаслигини, чиқолмаслигини тушунди. «Чиқиб нимаям қилдим».

У чироқни ўчириб, ўрнига кирди-ю, шифтга тикилиб ётиб олди. Ҳамон шамол увиллар, кўчадаги чироқларнинг нури шифтда хирагина ялтирарди. Унинг кўз ўнгига яна Сатторжон келди. Янги уйга кўчиб киришганида Саттор шифтни ўз қўли билан қайтадан мойлаган, Рисолат бўлса, эрининг йиқилиб кетишидан чўчиб, айри нарвонни маҳкам ушлаб турганди.

Бирдан қўнғироқ жиринглаб, Жаннат холанинг хаёлини тўзитиб юборди. Ўрнидан тургунча қўнғироқ тағин жиринглади. Бу сафар қаттиқ чўзиб-чўзиб жаранглади.

«Ҳадича неварасини чиқарибди-да, нима қиларкин овора бўлиб!»

— Киравер болам, эшик очиқ!

Эшикнинг ғийқиллаб очилгани йўлакдан бировнинг ўтгани эшитилди.

Жаннат хола ўрнидан турган эди-ки, ички эшик ҳам очилди. У чироқни ёқиш учун қўл чўзди. Аммо бошқа бир қўл олдинроқ буради. Уй ичи сутдек ёришиб кетди-ю, Жаннат хола бир лаҳза ҳайратдан қотиб қолди. У кўзларига ишонмасди. Қаршисида катта кон сумка кўтарган Рисолат турарди.

— Мана, мен келдим, ойи, — деди у секингина.

Жаннат хола ҳамон гангиб турар, Рисолат бўлса ноқулай жилмаярди.

— Меҳмон бўлиб келдим. Янги йилни сиз билан кутаман.

Бирдан Жаннат холанинг оналик меҳри жўш уриб кетди-ю, Рисолатнинг муздай пешонасига лабини босди.

У нимадир демоқчи бўлар, аммо ичидан тошиб келаётган хўрсиниш бўғиб қўйганди уни.

— Болам, ўзимнинг болагинам... Шундай деди-ю, кўз ўнгини илиқ бир парда қоплаб Рисолатни бағрига босди. Рисолатнинг иссиқ нафасидан димоғига Сатторжоннинг иси урилаётгандай эди.

Ўткир ҲОШИМОВ.

ЯНГИ ЙИЛ АНЪАНАЛАРИ

◆ БОЛГАРИЯДА янги йил арафасида ҳамма қизил дарахти новдаларини сотиб олади. Эртаси куни болалар ўз ота-оналари, қариндошлари ва дўстлари ёнига келиб, ана шу новдалар билан уларни секингина уриб қўядилар — бу янги йил билан муборак этиш демакдир.

◆ ВЕНГРИЯДА янги йил байрамини одатда ёшлар бошлаб беришади. Музикачилар олдига тушиб олган хабарчи ҳаммага янги йилда катта хирмон ҳамда узум виноси кўп бўлишини тилайди. Уй эгалари эса бу яхши ниятга жавобан ёшларни ўз уйларига, дастурхон атрофига таклиф қилиб, меҳмон қиладилар. Венгерларнинг байрам дастурхонида ғоз, ўрдак ёки товуқ гўштини кўрмайсиз — улар бахт худди қуш сингари учиб кетмасин деб, парранда гўшти истеъмол қилишмайди. Айниқса турмушга чиқишни истаган қизлар бу одатга қаттиқ риоя қилишади.

◆ РУМИНИЯДА янги йил дастурхони учун ичига майда танга, чиннидан ишланган кичик қўғирчоқ, узук ёки қизил гармдори солиб пирог пишириш одат бўлиб қолган. Бундай таомни истеъмол қилаётган вақтда эҳтиёт бўлиш лозим. Гармдорини беҳосдан оғзига олган кишининг кўз — ёшларини кўриб ҳамма беихтиёр кулиб юборади. Агар пирог ичида танга ёки узук чиқса, кишилар жуда қувонадилар. Чунки халқда ана шу нарсалар одамга бахт келтиради деган нақл бор

◆ КУБАДА янги йилни нишонлаб, 12 марта бонг урилиши билан бахт-саодат тилаб, 12 дона узум ейиш одати бор. Янги йилда кубаликларнинг ҳовлилари ва кўчалари пальма дарахтлари билан безатиб қўйилади.

◆ МОНГОЛИЯДА янги йил ўзига хос равишда кутиб олинади. Одатда қорбобо чўпон кийимларини кийиб ўтовлар олдида пайдо бўлади. Унинг қўлида қамчин, ўт чиқарадиган майда тошлар ва тамаки солинадиган идиш бўлади. У чорвадорларга бахт-саодат тилаб, ўтовларни айланиб юради.

◆ ҲИНДИСТОН шимолида янги йил 13 апрель куни, мамлакат жанубида эса март ойида кутиб олинади. Керал штатида янги йил одатда июль-август ойларидан бошланади. Шу куни ана шу штат аҳолиси ўз Қорбобоси — афсонавий қирол Маҳабал қиёфасидаги кишини шодиёна қарши олади, унинг бўйнига гуллар тақиб қўяди. Барча уйлар ҳам турли хил катталикдаги гул шодалари билан безатилади. Ҳиндистон ғарбида эса янги йил октябрь—ноябрь ойларида келади.

◆ БАЛИ ОРОЛИДА янги йил ҳар йили турли вақтда кутиб олинади, чунки бу ерда бир йил 210 кунга тенг. Байрам арафасида турли рангга бўялган икки метрлик гуруч устуни ҳосил қилинади. 10 кун давом этган байрамдан сўнг орол аҳолиси ана шу устунни истеъмол қила бошлайди.

◆ ЯПОНИЯ аҳолиси янги йилни эрта тонгда туриб қуёшни қаршилаш билан кутиб олади. Ҳар бир уй эшиги олдига бамбук ёки ёш қарағай новдалари боғлаб қўйилади. Бу садоқат ва узоқ умр тилаш тимсолидир. 108 марта қўнғироқ товуши янграб, янги йил бошланганидан дарак беради.

◆ ШИМОЛИЙ АМЕРИКА ҳиндилари янги йил байрамини ўрмонда ёқилган гулхан атрофида ўтказишади. Уларнинг кийими ҳам, юзлари ҳам оқ рангга бўялади, қўлларига эса қуш патидан ясалган таёқчалар ушлаб олишади. Улар рақсга тушиб, гулхан атрофига яқинлашганларида таёқчалар бирдан ёниб кетади. 12 азамат йигит рақс садолари остида қўлларидаги каттакон қизил шарни баланд ёғоч устунга илиб қўйишади. Ҳамма уни «янги қуёш туғилди! Янги йил бошланди!» деган ҳайқириқлар билан қарши олади.

ЭЛ ДАСТУРХОНИГА

Зайниддин ака гулчилик ва боғдорчилик касбини севиб қолганига чорак асрдан зиёдроқ вақт ўтди. Ўз касбининг жонкуяри бўлган бу киши 1960 йилда республикада биринчилар қатори траншея шароитида лимон ўстиришга киришиб, «Майер» навли 12-14 ёшли лимонларнинг ҳар тупидан 300 тадан ошириб ҳосил олди.

Орджоникидзе районидаги Ленин номли колхоз аъзолари шаҳарликлар учун кўплаб ноз-неъматлар етказиб бермоқдалар. Азаматлар янги йил дастурхонига ҳам кўпгина совғалар тайёрлашган.

Суратда: З. Фахриддинов ўзи етиштирган лимон кўчати ҳосилини кўздан кечиряпти.

А. Абалян ва Х. Хайтмуҳамедов фотолари.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

1 ЯНВАРДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 12.00 — **Календарь қўшиқ-ла очилади** (болалар учун концерт), 12.50 — **Аёзбобо** (бадиий фильм).

14.10 — **Ҳамма нарсани билгим келади** (киножурнал).

14.20 — **Ун икки ой** (мультфильм). 15.20 — **Рақс трюк ва куйлар**.

— 17.00 — **Мультфильм** (болалар учун).

17.25 — **Концерт** (Ўзбекистон радио ва телевидение эстрада оркестри ижросида).

18.15 — **«Фитиль»** сатирик журнали ва **Эшик тутқичли комедия** номли бадиий фильм.

20.00 — **Янги йил балига** («Ёшлик» таклифи).

21.25 — **Концерт** (ўзбек куйларидан).

22.25 — **Урмонда концерт** (катталар учун мультфильм).

22.35 — **Шаҳримиз меҳмонлари** (суҳбатли концерт).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 дан — **Фрунзе телестудияси эшиттиришлари**.

2 ЯНВАРДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

12.00 — Мактаб ўқувчиларининг каникул кунларида. **Қорбобо нега кечикди?** (ўзбек тилида бир пардали пьеса).

12.45 — **Мультфильм.**

13.05 — **Саҳна цирк.**

14.25 — **Концерт** (грек эстрада артистлари ижросида).

14.45 — **Муз устида балет.**

17.00 — **Мультфильм** (болалар учун).

17.25 — **Киносаёҳатлар альманахи.**

18.05 — **Кичик концерт** (ўзбек тилида).

18.25 — **ГДРлик меҳмонлар.**

19.05 — **Осиё устида бўрон** (ўзбек тилида бадиий фильм).

20.35 — **Узбек музикали комедияларидан.**

22.00 — **Эстрада усталари таблиғи.**

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 дан — **Фрунзе телестудияси эшиттиришлари**.

3 ЯНВАРДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 12.00 — Мактаб ўқувчиларининг каникул кунларида. **Цирк майдонида биринчи марта** (мультфильм), 12.15 — **Куйловчи упадон** (бадиий фильм).

Ўзбек тилида: 13.30 — **Бола ва чол** (телефильм), 13.40 — **Одам-амфибия** (бадиий фильм).

Рус тилида: 18.00 — **Шустрик ва Мямликнинг янги йил туши** (болалар учун қўғирчоқ фильм), 18.40 — **Самарқанд неча ёшда** (ҳужжатли фильм), 19.00 — **Телевизион янгиликлар**, 19.15 — **Менинг Тошкентим** (ҳужжатли фильм).

19.35 — **Эшиттиришлар программаси.**

Ўзбек тилида: 19.40 — **Телевизион янгиликлар**, 19.55 — **Бир мақсад — бир орзу йўлида** (телефильм), 20.25 — **Уч бахтли учрашув** (ҳужжатли фильм), 20.45 — **Концерт** (Ўзбекистон санъат усталари ижросида), 21.30 — **Алишер Навоий** (бадиий фильм).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 19.25 — **Уч чўчқа боласи ва ёвуз бўри** (болалар учун қўғирчоқ фильм), 19.50 — **Утлар нимани шивирлашади** (телефильм), 20.05 — **Самарқанд-Бухоро** (ҳужжатли фильм), 20.25 — **Икки океан сири** номли бадиий фильмнинг 1-серияси, 21.45 — **Ер гўзаллигини куйловчи** (телефильм), 22.10 — **Днепр юлдузлари** (фильм-концерт).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 1/I да кечқурун **Концерт**, 2/I да **Этик кийган Мушук**, кечқурун **Майсаранинг иши**, 3/I да кундуз **Севилья сартароши**, кечқурун **Дон-Жуан.**

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 1/I да кундуз ва кечқурун **Сарвқомат дилбарим**, 2/I да кундуз **Биринчи муҳаббат**, кечқурун **Уғирланган умр.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 1/I да **Қари қиз**, 2/I да **Ёшликда берган кўнгил**, 3/I да **Гули сиёҳ.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — кундуз соат 12, 3 ва кеч 8 да **«Циркда арча» «Юность» цирк коллективи гастроллари ва «Арслонлар» аттракциони.**

КИНО

Жазирама июль — «ИСКРА» «ЎЗБЕКИСТОН», «ВОСТОК», «МИР», СОБИР РАҲИМОВ номли (кундуз ва кечқурун), «ДРУЖБА» (тоқ соатларда).

Буни унутиб бўлмайди — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» (жуфт соатларда).

Олтин ғоз — «ВОСТОК» (эрталаб соат 10 да), «ЧАЙКА» (эрталаб 10 да).

Қизча ва акс садо — «ЎЗБЕКИСТОН» (эрталаб соат 10 да), «ЁШ ГВАРДИЯ» (кундуз 5 тача), «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб 11 ва кундуз 3 да).

Одамлар орасида — НАВОИЙ номли (эрталаб соат 10 ва 11.40 минутда), «МИР» (эрталаб 10 да).

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри.

Р. 10966. ИНДЕКС 64969 Г — 1022.